

KURATORIUM OŚWIATY
W KRAKOWIE

Kod ucznia

Małopolski Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa małopolskiego
w roku szkolnym 2019/2020

Etap szkolny

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 100

Suma uzyskanych punktów:

Metryczka (wypełnia komisja konkursowa):

imię i nazwisko ucznia:

szkoła:

Droga Uczennico! Drogi Uczniu!

1. Arkusz konkursu zawiera 18 zadań i brudnopis (**który nie będzie oceniany**).
2. Na rozwiązanie arkusza masz **100 minut**.
3. Sprawdź, czy zestaw pytań, który otrzymałaś/otrzymałeś, składa się z 14 stron.
4. **Nie podpisuj kartek imieniem i nazwiskiem - dotyczy to również metryczki.**
5. Podczas rozwiązywania arkusza obowiązuje **bezwzględny zakaz używania telefonów komórkowych**, tabletów, komputerów oraz innych urządzeń elektronicznych i telekomunikacyjnych.
6. Możesz korzystać z linijki oraz tradycyjnego, prostego kalkulatora.
7. W zadaniach zamkniętych prawidłowe **odpowiedzi zaznaczaj w odpowiednich miejscach symbolem x**. W większości zadań należy wybrać jedną prawidłową odpowiedź (chyba, że w poleceniu wyraźnie napisano inaczej).
8. Do zaznaczenia odpowiedzi używaj długopisu. Odpowiedzi oznaczone ołówkiem nie będą oceniane.
9. Jeśli się pomylisz **błędna odpowiedź zakreśl kółeczkiem ⊗**.
10. Pamiętaj, aby nie używać korektora. Jeśli musisz poprawić błędnie wpisane słowo lub numer przekreśl je oraz wpisz właściwe.
11. Brak wyboru odpowiedzi lub zaznaczenie większej liczby odpowiedzi niż wskazano w poleceniu będzie traktowane jako błędna odpowiedź, co będzie skutkowało przyznaniem 0 pkt. za określone zadanie.
12. Staraj się, aby Twoja praca była czytelna.
13. Stwierdzenie niesamodzielności pracy lub przeszkadzanie innym spowoduje wykluczenie Cię z udziału w konkursie.
14. **Wyłącz i schowaj telefon komórkowy, jeśli go posiadasz.**

POWODZENIA!

Zadanie 1. 0-2 pkt.

W którym z poniższych zestawień uporządkowano kraje pod względem ich powierzchni od największego do najmniejszego?

- ☐ A. Rosja, Ukraina, Niemcy, Białoruś, Litwa, Czechy, Słowacja
☐ B. Rosja, Niemcy, Ukraina, Białoruś, Czechy, Słowacja, Litwa
☐ C. Rosja, Ukraina, Niemcy, Białoruś, Czechy, Litwa, Słowacja
☐ D. Rosja, Ukraina, Białoruś, Niemcy, Czechy, Litwa, Słowacja

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 2. 0-1 pkt.

Ile państw leży w Europie (włącznie z państwami częściowo leżącymi w Europie)?

- ☐ A. 47
☐ B. 51
☐ C. 42
☐ D. 49

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 3. 0-18 pkt.

Uzupełnij tabelę dotyczącą typów wybrzeży w Europie. W pierwszej kolumnie wpisz numery z mapy Europy, dopasowując je do nazwy występującego tam typu wybrzeża. W trzeciej kolumnie wpisz nazwę kraju, w którym to wybrzeże występuje. Numer wybrzeża i nazwa kraju mogą być wykorzystane w tabeli tylko jeden raz. Za powtarzające się odpowiedzi otrzymasz 0 pkt. nawet jeśli wśród nich jest prawidłowa.

Nr	Typ wybrzeża	Nazwa kraju wskazanego na mapie
	limanowe	
	dalmatyńskie	
	riasowe	
	lagunowe	
	zalewowo-mierzejowe	
	szkierowe	
	wyrównane	
	fiordowe	
	klifowe	

Mapa do zadania 3 na następnej stronie

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 4. 0-2 pkt.

W którym z poniższych zestawień wymienione półwyspy uporządkowano pod względem ich powierzchni od największego do najmniejszego?

- ☐ A. Skandynawski, Bałkański, Iberyjski, Apeniński, Kolski
- ☐ B. Skandynawski, Iberyjski, Apeniński, Bałkański, Kolski
- ☐ C. Skandynawski, Iberyjski, Bałkański, Kolski, Apeniński
- ☐ D. Skandynawski, Iberyjski, Bałkański, Apeniński, Kolski

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 5. 0-1 pkt.

W której stolicy w dniu 17.10.2019 r. dzień jest najkrótszy?

- ☐ A. w Warszawie
☐ B. w Londynie
☐ C. w Reykjavíku
☐ D. w Kopenhadze

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 6. 0-6 pkt.

Na podstawie danych w tabeli **oblicz** rozciągłość południkową i równoleżnikową Europy. **Obliczenia zapisz w ramce.** Następnie uzupełnij tabelkę, wpisując w trzeciej kolumnie nazwy miejsc leżących w skrajnych punktach obszaru Europy, zgodnie z ich współrzędnymi geograficznymi.

Obliczenia

Obliczenia rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Europy:

Uwaga: odpowiedź bez prawidłowych obliczeń nie będzie uznana, nawet jeśli będzie poprawna.

Rozciągłość południkowa Europy:

Rozciągłość równoleżnikowa Europy:

Tabela

Lp.	Współrzędne geograficzne skrajnych punktów terytorium Europy	Nazwy miejsc
1	35°58'N 5°37'W	
2	38°46'N 9°30'W	
3	71°08'N 27°40'E	
4	68°41'N 68°14'E	

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 7. 0-2 pkt.

W którym z poniższych zestawień mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce uporządkowano je pod względem ich liczebności od największej do najmniejszej?

- ☐ A. Rosjanie, Ukraińcy, Białorusini, Niemcy, Słowacy, Żydzi,
☐ B. Niemcy, Białorusini, Ukraińcy, Łemkowie, Romowie,
☐ C. Niemcy, Ukraińcy, Białorusini, Słowacy, Litwini, Rosjanie
☐ D. Niemcy, Białorusini, Romowie, Łemkowie, Litwini, Słowacy

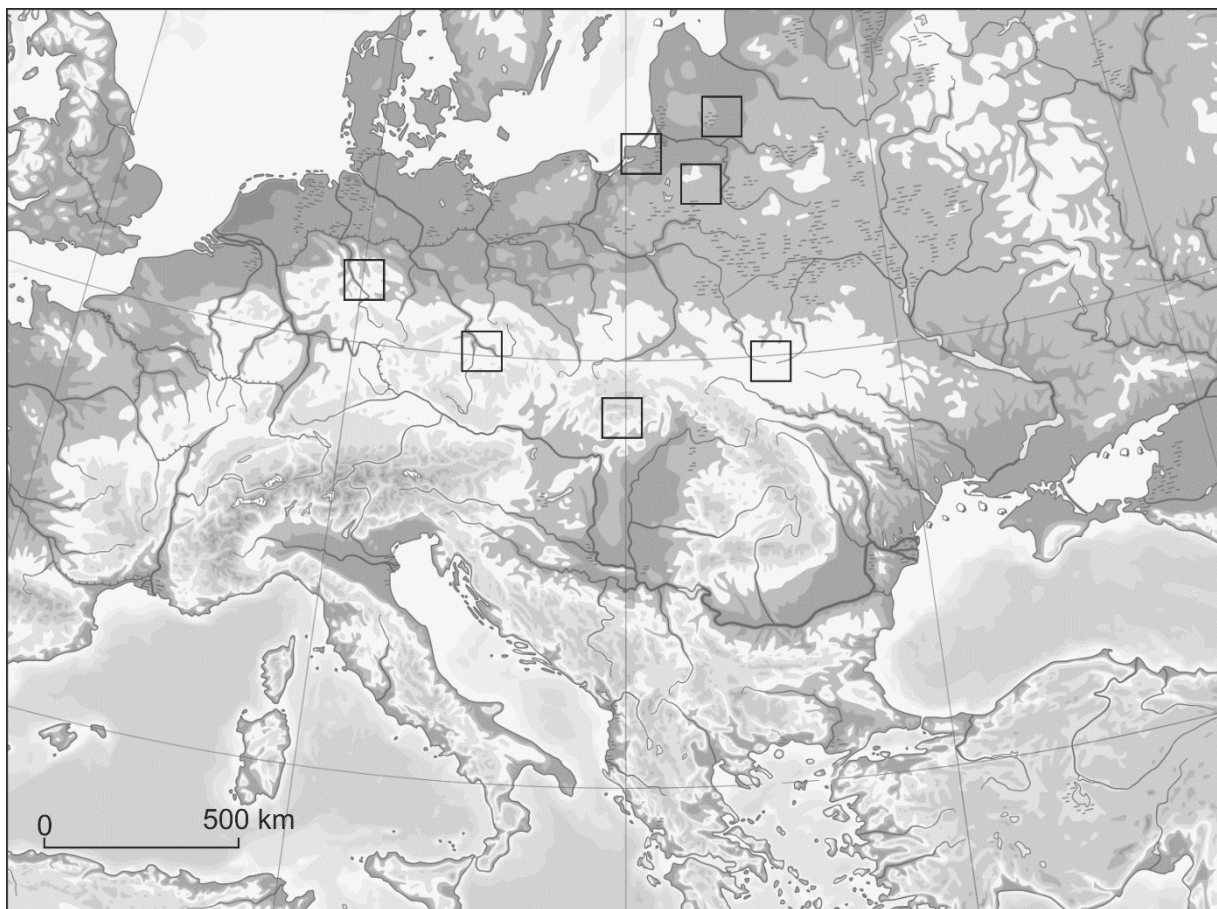
Liczba przyznanych punktów

Zadanie 8. 0-14 pkt.

Rozpoznaj kraje sąsiadujące z Polską na podstawie ich charakterystycznych cech i wpisz ich nazwy w tabeli. Następnie wpisz na mapie Europy numery krajów zgodnie z ich numeracją w tabeli.

Nr	Nazwa kraju	Charakterystyczne cechy kraju
1		Przeważającą część zajmują Karpaty, w związku z tym rozwija się turystyka aktywna: wędrówki po górach, zwiedzanie jaskiń oraz sporty zimowe (narciarstwo, snowboard). Kraj jest zasobny w wody termalne wykorzystywane m.in. w parkach wodnych.
2		Kraj nizinny. Przez zabagnione Polesie przepływa Prypeć. Najważniejszą częścią dziedzictwa przyrodniczego jest Puszcza Białowieska.
3		Niegdyś podstawą gospodarki było górnictwo. Obecnie w dawnym Zagłębiu Ruhry rozwija się nowoczesne przetwórstwo przemysłowe np. produkcja samochodów, maszyn, tworzyw sztucznych, artykułów chemicznych. Wiele dawnych fabryk i kopalń zamieniono na muzea dziedzictwa przemysłowego.
4		Kraj nizinny z licznymi bagnami. Perłą przyrodniczą na wybrzeżu Bałtyku jest Mierzeja Kurońska. Oddziela ona od morza Zalew Kuroński, do którego uchodzi Niemen. Dzięki wodom mineralnym rozwijają się uzdrowiska i parki wodne.
5		Znaczną część tego kraju zajmują góry i wyżyny. Środkową część przecina dolina Łaby i Wełtawy, nad którą leży stolica tego kraju. Kraj posiada dobrze rozwiniętą produkcję samochodów. Turystów przyciąga tu bogate dziedzictwo kulturowe m.in. Hradczany i Złota Uliczka.
6		Północno-wschodnia część kraju jest nizinna, a południowo-wschodnia – wyżynna i górzysta. Kraj jest zasobny w surowce mineralne m.in. węgiel kamienny, rudy żelaza i rudy manganu. Ich wydobycie jest podstawą jego gospodarki. W zachodniej części kraju występują bardzo żyzne i urodzajne gleby – czarnoziemy. Nad Morzem Czarnym turystów przyciągają letnie kurorty.
7		Z Polską sąsiaduje jeden z obwodów w europejskiej części tego kraju. Znajdują się w nim największe na świecie złoża węgla kamiennego i gazu ziemnego, ogromne złoża ropy naftowej, złota i diamentów. Z eksportu tych surowców kraj ten czerpie ogromne dochody.

Mapa do zadania 8 znajduje się na następnej stronie

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 9. 0-2 pkt.

W którym z poniższych zestawień wybrane kierunki obecnych emigracji z Polski uszeregowano pod względem wielkości od największego do najmniejszego?

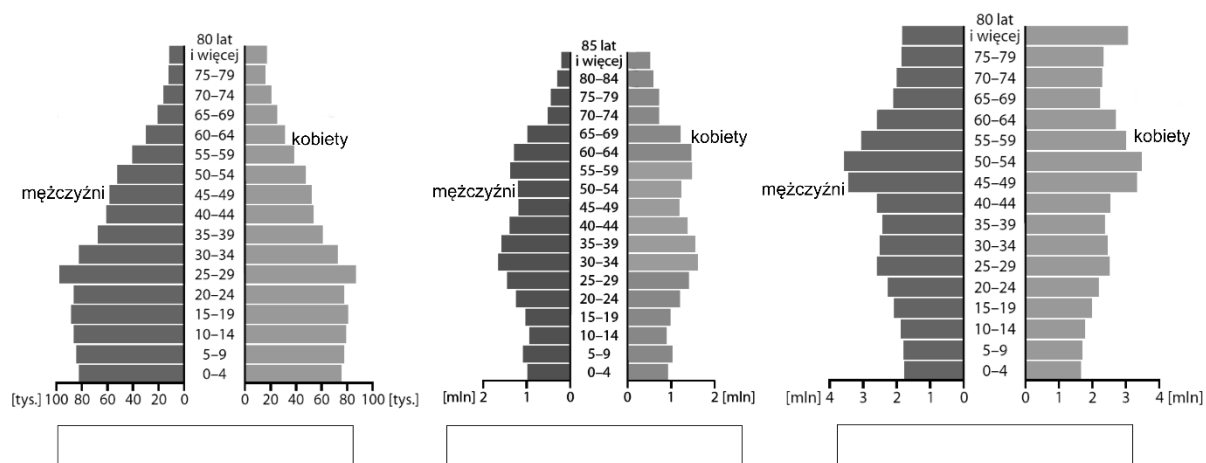
- ☐ A. Niemcy, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, Irlandia, Kanada
- ☐ B. Wielka Brytania, Niemcy, Stany Zjednoczone, Kanada, Irlandia
- ☐ C. Niemcy, Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Irlandia, Kanada
- ☐ D. Niemcy, Wielka Brytania, Irlandia, Kanada, Stany Zjednoczone

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 10. 0-2 pkt.

Rozpoznaj, która piramida przedstawia strukturę płci i wieku ludności Polski. Następnie podpisz ją wpisując słowo Polska w kratce pod właściwą piramidą.

Uwaga: jeśli podpiszesz więcej niż jedną piramidę słowem „Polska” otrzymasz 0 pkt.

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 11. 0-1pkt.

W którym województwie jest największy odsetek ludności miejskiej?

- ☐ A. śląskim
☐ B. mazowieckim
☐ C. łódzkim
☐ D. lubuskim

Liczba przyznanych punktów

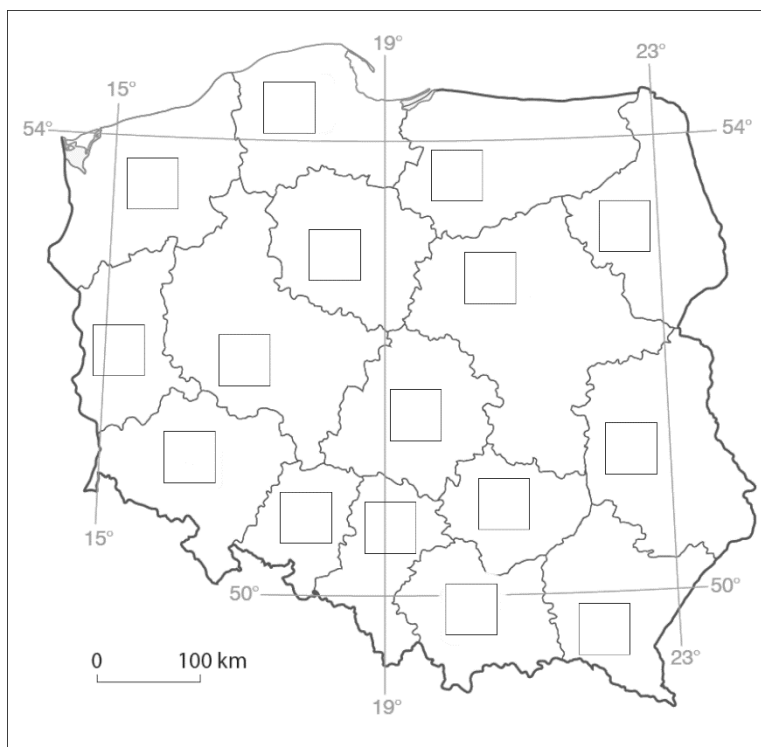
Zadanie 12. 0-10 pkt.

Najludniejsze województwa w Polsce to: dolnośląskie, wielkopolskie, mazowieckie, śląskie i małopolskie. Wpisz ich nazwy w tabelę w kolejności od tych o największej do najmniejszej liczby ludności. Następnie wpisz w odpowiednią kratkę na mapie numer województwa zgodnie z numeracją w tabeli.

Uwaga: każda nazwa województwa i numer mogą być użyte tylko jeden raz. W przeciwnym wypadku otrzymasz 0 pkt.

Tabela i mapa do zadania 12 znajdują się na następnej stronie.

Nr	Nazwa województwa
1	
2	
3	
4	
5	

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 13. 0- 1pkt.

Wg danych GUS na 31.12.2017 roku liczba ludności Polski wynosiła:

- ☐ A. 38,8 mln.
- ☐ B. 38,7 mln.
- ☐ C. 38,4 mln.
- ☐ D. 38,1 mln.

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 14. 0-2 pkt.

W którym z poniższych zestawień znajdują się województwa o najwyższym i najniższym **współczynniku przyrostu naturalnego** wg stanu na 31.12.2017 r.?

- ☐ A. małopolskie, dolnośląskie
- ☐ B. pomorskie, łódzkie
- ☐ C. wielkopolskie, opolskie
- ☐ D. podkarpackie, podlaskie

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 15. 0- 2 pkt.

W którym z poniższych zestawień znajdują się kraje sąsiadujące z Polską o najwyższym i najniższym **PKB na jednego mieszkańca (w dolarach USA)** w 2017 r.?

- ☐ A. Niemcy, Ukraina
☐ B. Niemcy, Białoruś
☐ C. Niemcy, Czechy
☐ D. Niemcy, Słowacja

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 16. 0-14 pkt.

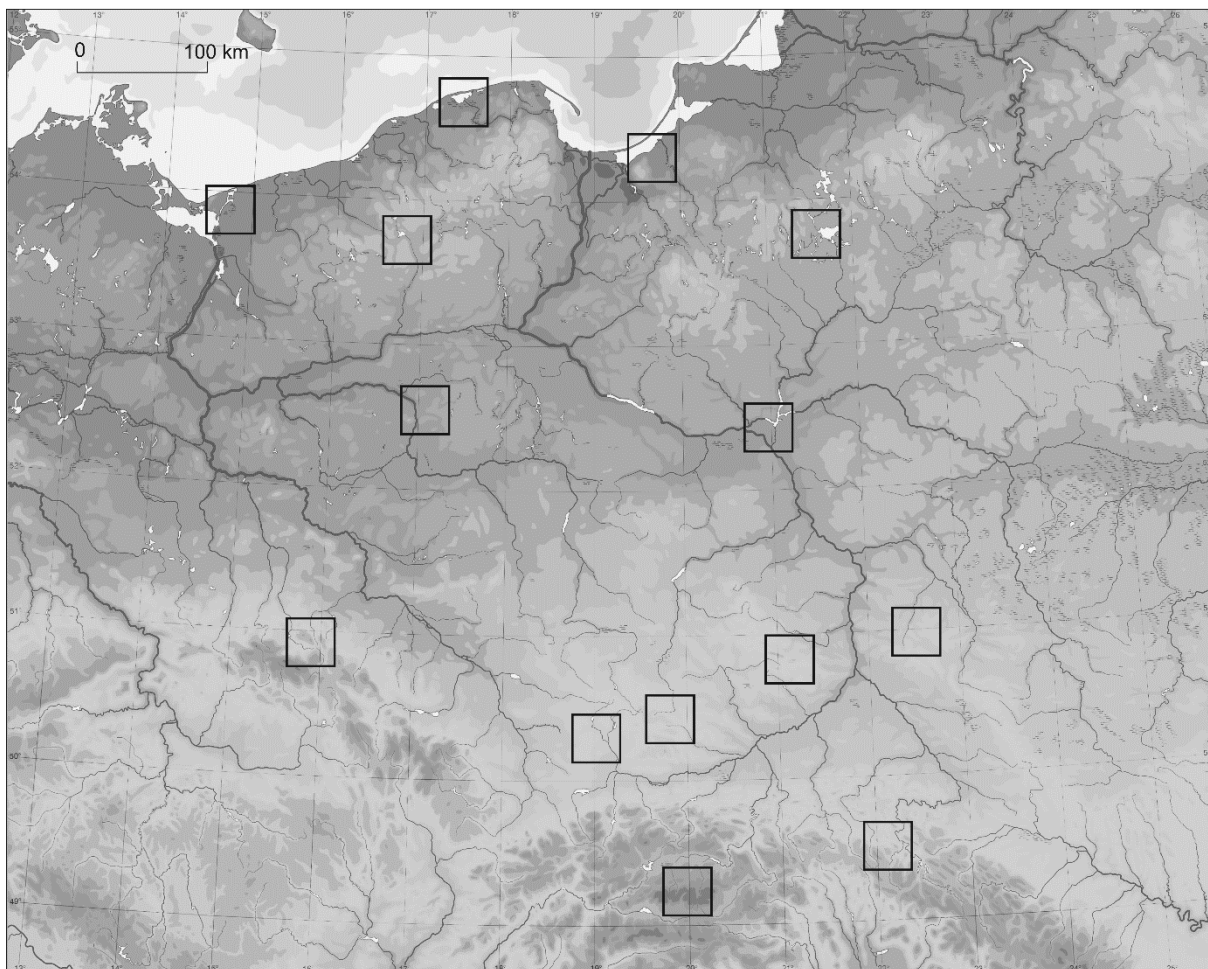
Podczas wakacji koleżanki i koledzy Marcina odwiedzili różne krainy geograficzne Polski: **Wybrzeże Słowińskie, Pojezierze Mazurskie, Nizinę Mazowiecką, Wyżynę Lubelską, Wyżynę Śląską, Wyżynę Krakowsko-Częstochowską oraz Tatry**. Z zachwytem opowiadali o pięknych krajobrazach oraz ciekawych miejscach, miastach oraz zabytkach. Uzupełnij tabelę dopasowując nazwy krain geograficznych (podanych w poleceniu) do ich opisu, a następnie na mapie Polski wpisz w odpowiedniej kratce numery tych krain.

Uwaga: nazwa krainy i numer mogą być użyte tylko jeden raz (bez powtórzeń).

W przeciwnym wypadku otrzymasz 0 pkt.

Nr	Nazwa krainy (taka jak w poleceniu)	Opis krainy wykonany przez koleżanki i kolegów Marcina
1		Do Nałęczowa i Kazimierza Dolnego jechaliśmy wśród szachownic pól z burakami cukrowymi, pszenicą tytoniem i chmielem. W Kazimierzu Dolnym zachwyciły nas kamieniczki przy rynku, wąwozy i panorama doliny Wisły.
2		Niesamowite są te wędrujące wydmy. Na piasku rosną niezwykle trawy: piaskownica zwyczajna i wydmuchrzyca piaskowa oraz chroniony mikołajek nadmorski. Ciekawymi miejscami są: skansen w Klukach, latarnia morska w Czołpinie oraz port rybacki w Łebie.
3		Nie udało nam się zobaczyć kozicy ani usłyszeć świstaka, ale podziwialiśmy limbę. Za to widok z Kasprowego Wierchu zapierał dech.
4		Spływu kajakiem po Krutyni długo nie zapomnimy. Zwiedzaliśmy też wiele zamków. W jednym z nich widzieliśmy pamiątki po Mikołaju Koperniku.
5		Najpierw oglądaliśmy Spodek, potem przepłynęliśmy łodziami Sztolnię Czarnego Pstrąga, a na koniec oglądaliśmy wielkie maszyny w zabytkowej kopalni „Królowa Luiza”.
6		Byliśmy w Centrum Nauki Kopernik, zwiedzaliśmy pałace (m.in. na wodzie w Łazienkach), zamki (np. w Czersku) oraz dworki. W jednym z nich odbywał się koncert fortepianowy. Zwiedziliśmy też twierdzę Modlin – jedną z największych w Europie.
7		Ruiny zamku w Ogrodzieńcu to prawdziwy labirynt, a pobliskie skałki wapienne są rajem dla wspinaczy. W jaskini widzieliśmy nietoperza. Niegdyś było tam obozowisko prehistorycznych myśliwych.

Uwaga: mapa do zadania znajduje się na następnej stronie

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 17. 0-10 pkt.

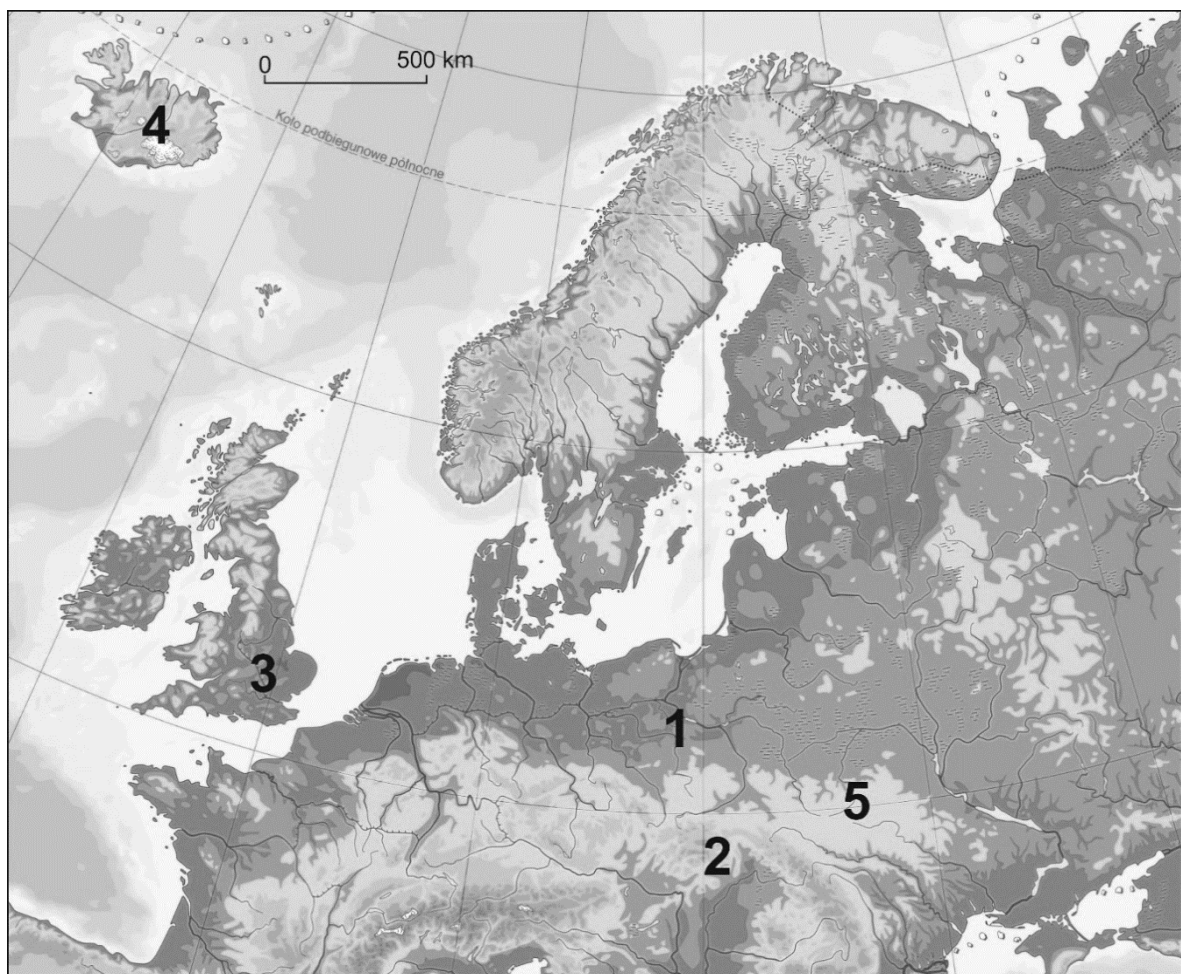
Dopasuj opis turystyczno-geograficzny do odpowiedniego kraju: Islandia, Polska, Słowacja, Ukraina, Wielka Brytania, wpisując właściwą nazwę kraju obok jego opisu w tabeli. Następnie wpisz do tabeli numer tego kraju zgodnie z jego oznaczeniem na mapie.

Uwaga: nazwa kraju i numer mogą być użyte tylko jeden raz (bez powtórzeń).

W przeciwnym wypadku otrzymasz 0 pkt.

Tabela i mapa do zadania znajdują się na następnej stronie.

Nr na mapie	Kraj	Opis turystyczno-geograficzny
		U podnóża Czarnohory leży Mukaczewo, nad którym góruje zamek Polanka. Spotyka się tam glicynie oraz kasztany jadalne. Są też winnice. Jeszcze nie tak dawno znajdowała się tam plantacja herbaty – najdalej wysunięta na północ. Niedaleko jest Użański Park Narodowy porośnięty pierwotną karpacką puszcza.
		Karpaty w północno-zachodniej części tego kraju nie są zbyt wysokie. Szlaki turystyczne w Małych i Białych Karpatach wiodą przez małe wioski, których mieszkańcy żyją spokojnie, rodzinnie i z humorem. Krajobraz zdobią ruiny zamków wyrastające ze skał. Znacznie wyższe jest pasmo Małej Fatry – raj dla narciarzy.
		Zamiast lasów – pustka. W krajobrazie dominują nadbrzeżne urwiska. Górski krajobraz urozmaica wysoki na 300 m wodospad. Są też wulkany oraz lodowce.
		Park Mużakowski to jedno z najwybitniejszych dzieł europejskiej sztuki ogrodowej. W tym miejscu sztuka spotyka się z naturą. Urzekające są kompozycje budowli z ogrodami ciągnące się wzdłuż Nysy Łużyckiej. Zbocze wysokiej skarpy po prawej stronie rzeki przecinają ścieżki, a kamienne mosty ukryte wśród drzew tworzą bajkowy krajobraz.
		W Brighton koniecznie trzeba zwiedzić Royal Pavilion, którego wnętrza zadziwiają połączeniem stylów chińskiego, indyjskiego i islamskiego. Niedaleko są Klify Siedem Sióstr. Są wysokie na ok. 160 m. Często spowija je delikatna mgła.

Liczba przyznanych punktów

Zadanie 18. 0-10 pkt.

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz znakiem **X** ocenę P (prawda) jeśli uważasz, że zdanie jest prawdziwe, ocenę F (fałsz) jeśli uważasz, że zdanie jest fałszywe.

Lp.	Zdanie	Ocena			
1	Piesiec to lis polarny spotykany w Norwegii.	P		F	
2	Atrakcją turystyczną Fionii jest Muzeum Hansa Christiana Andersena.	P		F	
3	Londyńczycy przejeżdżają po Tower Bridge ponad Sekwaną.	P		F	
4	Legoland to znana atrakcja turystyczna szwedzkiego Langelandu.	P		F	
5	Dania leży na Półwyspie Jutlandzkim i ponad 400 otaczających go wyspach.	P		F	
6	Znany duński park rozrywki Tivoli znajduje się w Kopenhadze.	P		F	
7	Obecnie w Polsce jest mniej niż 900 miast.	P		F	
8	Syrenka to atrakcja turystyczna Warszawy i Kopenhagi.	P		F	
9	Bornholm nazywany jest duńską Majorką Północy a także Perłą Bałtyku.	P		F	
10	Narwik to popularny w Szwecji ośrodek narciarstwa oraz port morski słynący z przeładunku rudy żelaza.	P		F	

Liczba przyznanych punktów

Brudnopis

Zapisy w brudnopisie **nie są oceniane**.